

de trei ori in septembra: Mercuria, ierba si Domineca, candu o colo inceputa, candu numai diumatate, adica dupa momentul impreguiarilor.

Pretiul de prenumeratiune:

pentru Austria:	
anu intregu	8 fl. v. a.
diumatate de anu	4 n. n.
patru	2 n. n.
pentru Romani si strainetate:	
anu intregu	16 fl. v. a.
diumatate de anu	8 n. n.
patru	4 n. n.

Invitat de prenumeratiune

„ALBINA“

pre anulu 1868.

petiul de prenumeratiune pent. Austria	
pre unu anu intregu 8 fl. v. a.	
„ ½ de anu 4 fl. v. a.	
„ ¼ „ 2 fl. v. a.	
pentru Romani si strainetate	
pre unu anu intregu 16 fl. v. a.	
„ ½ de anu 8 fl. v. a.	
„ ¼ „ 4 fl. v. a.	

Dd. prenumeranti sunt rogati a inscrie curatul numele si conumele, locuința si posta din urma. Banii se se adreze redactiunei in Viena, Josefstadt, Lange Gasse nr. 43.

Viena 23 dec. 1867./4 jan. 1868.

Atentiu Europei petrecu cateva de la Paris cu scopulu se auda pre Imperatulu Napoleone ce va respunde ca mult re la gratulatiunea corpului

ocasiunea anului nou, si va primi pe representanți in noua sa calitate de alu confederatiunei nordice.

curioasa lumea se auda pe emene prilegiu, si de alegesca nimene a presușă curiositate se dată ora numai pentru alianța imperatului Napoleone cu acăta cu magiarii. Nu, pătri magiari insisi sunt catu se afirme că gloria mea lui Napoleone o face așa. Insemnămu acăta a-nu fie veri o seducere in spre valoarea acestei aliantie. Păre multu cioroboru pentru Imperatulu pacalii acceptabile, caci roșii numai nisice fruse de curajire foră de vr'o importantia politica. Corpului diplomatici spuse că-i place a vedea in jurulu seu representantii futurorū statelor, a primi felicitările si asecurarile despre relatiuni bune; — era representantelui prusescu intonă deschisit bunele relatiuni intre Francia si Prusi. Atât a totulu.

Deci nu e mirare daca acăsta atențiu politica a Europei delocu a plecatu érasi de la Paris, pentru a se asediă in locul de mai nainte, intielegemu in cestiuorientului.

Se latise faime in asta privintia despre o intielegere intre Anglia si Rusia, éra dupa alta versiune relatiunile intre aceste dōue puteri ar fi fōrte incordate. Acum se demintiescu ambele faime, ma se deminte si esistința unei aliantie intre Prusi si Rusia. Cu tōte acestea, chiar organele rusesci nu denegă că pentru anumite eventualitati spéra a poté contă pe neutralitatea prusescă.

Din tōte se vede că Rusia doresce a pune cestiu la ordinea dilei pentru deslegare, numai in privintia modului d'a procede nu esiste inca o statorire, său de esiste, atunci e tienuta fōrte secretu.

Gaz. de Coloni se crede bine informata pentru a dā unele desluciri atingatorie de modulu procedurei. Dupa densa, Rusia se va restringe a nutri nemultiamirile poporatiunilor crestine din imperiulu turcescu. Cu acăta consuna si dechiaratiunile organului rusescu „Golos“ care intonandu, precum este datina, iubirea de pace a Rusiei, afirma că este impinsa de opiniunea publica a face cova in favorea coreligiunilor din orientu, dar spre acăta trebuesce ca acele se contiela. In catu e pentru România, „Golos“ scie că acăta s'a alaturat Francei de la 1856 si de atunci domnesce acolo o ura in contra Rusiei, dar totodata scie Rusia, că numai posiediendu amiceti României se poate pune piciorulu pre malulu dreptu alu Dunarii.

Precepe Austria acăta? Asie spune unu corespondinte oficiosu in „Diurnalul de Dresda“ că cabinetulu imperatescu este convinsu cumca prin unitatea nemtieșca si cea italiana interesele Austriei nu sunt pericolitate, precum s'ar poté pericolă eventualmente in orientu. Si cu tōte acestea nu s'a facutu inca nemica pentru castigarea poporului din orientu, afara de concesiunea promisa României in cestiuconsulara. De vom crede celor ce ni spune „Frdbl.“ Austria

pōrtă grige mai multa de catra Galifă, unde s'ar fi si formatu unu comitetu naționale polonu, care stă in legatura cu locutie-niente Goluchowski si prin acesta cu ministeriulu, avendu intentiunea a forma in casu de lipsa o armata voluntara dintre poloni. Altintre cestiu polona e cu dōue tāsie, Austria o pōte opune Rusiei a impedeacă pre acăta se lucre in orientu, éra Rusia din a sa parte totu cu acăta cestiu (numind o rutena său rusesca) pōte impedeacă pe Austria de laasemene intentiune. Rutenii, consangeni rusilor, sunt amariti pre poloni pentru nedreptatiri in causă de naționalitate.

In fati a acestei constelatiuni, pusestiunea elementului romanescu nu este superatiosa, dar nu in drasnimu inca a o numi imbucuratória, — si a nume: in România partitul liberal si naționala pre di ce merge se estinde a cuprinde totanatiunea, prin ce consolidandu-se statulu, si-capeta valoarea ce, precum vediamu mai sus, i se recunosc in cestiuorientului.

Éra in catu e pentru noi români din Transilvania, Banatu si Ungaria, noi n'avemu neci o garantia politica pentru naționalitatea noastră, avemu numai egemonia magiara, éra români din Bucovina au ierarchia rutenescă. Ei, apoi aceste dōue averi triste, tocm'a daca născă in 1848, au fătătate, ne eliat fara de meritulu nostru, totu nu credem că s'ar gasi veri unu romanu care se le planga, se le vaiete, bocesca.

Scólele nóstre in Transilvania.

VI.

E adeverat că invetiamentulu peste totu in Austria, éra mai vertosu la noi români, de la esirea diplomei din optobre se afia necontentu in stare exceptiunala. Sistemul scolaru antemartiala care eră absolutu rea, a inceputu a primi de érasi radecine, mai vertosu sub mosă autonomiei bisericesci; — éra cea mai nouă, foră indoială mai buna, si-afia aprigi inimici. Ierarchia nostra beserică, imitandu pre cea catolica, facu din instructiunea publica tréba besericé-

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespondenti a-i nostri, si d'adreptu la Redactiunea „Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde suntu a se adresa si corespondintele, ce pri-vece Redactiunea, administratiunea său specifită a cator fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privat — se responde cate 7 cr. de linie, repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiul timbrul cat 30cr. pentru una data, se antecipa.

FOISIÓRA.

Irlandia O'Connell. Fentansulu

Unu poporu apesatu si-incoarda puterile soutură jugulu egemonisatorilor. Este populu Irlandiei, caruia i s'a uruit de nedreptatili solavă naționala la carea l'a osenditul elementulu anglo-sassonu. Actiunea irilor, astădi obiectul de atențiu in Europa si America, éra in Anglia deschisit insufla spaima, si provocă deputatiuni preventive straordinarie rigurose contra aliantei loru naționale secrete numita fenianismu.

Ca se potemu judecă acăta causa pusa in desbatere sangerosă, trebuie se cunoscemu măcar in catu istoria acelei națiuni. Am promis o ceteritorul nostru, si facem se urmeze acel securt, oprindu-ne deschisit la marele barbatu O'Connell si la nascerea fenianismului.

I. Storia Irlandiei.

In seculu antau dupa nascerea lui Cristos, romanii venira in coatingere cu acăta tiéra, pre care celtii, stravechii locutori, o numiau Eirin si Erin, éra strainii Hibernia, Inverna si Ierne, ce insémna si sémena romanescului „íerna“. Se poate că aceste numiri sunt deriveate din terminulu celticu, precum afirma unii, dara e mai multa probabilitate că romanii au chiamat-o astfelu pentru climă frigurosa de atunci, carea inse astadi — dupa cateva secole de cultura a pamentului — e stemperata, si anume in Irlandia apusena e casă in Pireneii apuseni, éra pe malurile de medie crescu unele fructe de ale zonelor calde. Preste totu pamentulu e mai roditoriu de catu in Anglia si Scoția. Cam 208 de dile intr'unu anu sunt ploiose, si de aci vine numirea Irlandiei de „insula verde.“ Numera 1529,27 mil. □. Pe maluri e bogata de porturi avendu cam la 70 pentru năile de resbelu, de comerciu, si nenumerate pentru năile pescarilor. Poporatiunea in 1841 era peste 8 milioane, dar in urmă apesarilor au emigrat eu multimea la America, mai tare de catu in anii

de mai nainte, si aci sunt cam 6 mil. dintre cari peste 5 milioane sunt rom. catolici (irii) si alii protestanti (angli si scoți.)

Revenindu la istoria insemnămu că Agri-coală se găsi a supune acăta tiéra poterii romanilor, pre candu inse Imperatulu Domitianu l'a rechiamat la anulu 82 dupa Crestu.

In vechime națiunile de comunu se impartau in staturi micute, asi e s'a intemplatu si Irlandiei, avendu 5 state in secol. 3. numite regate, cu 5 regi, peste cari in timpu de resbelu statea „unu rege supremu“. Sementile si-aveau capitaniili loru. Pamentulu era unu bunu comunu alu sementei, si se impartă de cate ori inmultirea locuitorilor unecești acăta. Domnul său capitaniulu se destingea prin posesiune mai mare, de altintre elu era numai administratorul bunului comunu. Poporulu, atunci si pana acum a si-are ocupatiunile principali in agricultura si prasirea vitelor.

Rolul politica si-o incepura, casă multe alte popoare, cu gefuri (numite pre atunci „italia“) pre la popoare vecine, et vice versa.

Misiunariul primu Paladiu, trimisul de Pap'a Celestinu, a ispravitu puteru. Alu doile misiunari Patricu venitul din Scotta la anulu 430 crestini pe capitani, si creștinismul incepu a se lati cu pasi gigantici. Patricu i-a inventiatu cetate si scrisore, funda archiepiscopatu si scoli, dupa moarte fu santul patronu alu tierii. Scolarii lui cultivara solintele si curundu si-castigara renumele de mari inventati. Densii de acolo de la spate trimeteau misiunari in Europa's pagana.

In secol. alu 10 aveau domnitorul din Norvegia. In 1152 avura unu sinod mare la Drogheha, si supusera beserică loru Papei. Patru ani mai tardu, la 1156 Pap'a Adriana IV in tr'o bula catra Enricu II regele anglilor, promite acestuia Irlandia. Enricu intra in Irlandia, supune tiéra caci preotima din capulu locului nu cutesă a contradice bului papali. Introduce multe institute din constitutiunea engle. Capitanii, dupa incercări zadarnice, se supunu si densii, credințu că din administratori ce erau, vor deveni posesori si proprietari ala-

sericcesci, si a-i dă acea pusetiune ce o receru relatiunile timpului de astazi; dă eliberă cultur'a poporului din catusiele strinsu confesiunale, si a-i dă acea direptiune, in care sborulu si libertatea spiritului se ajunga de multu ofstat'a victoria, victori'a intieligintii a supr'a puterii crude.

Cetitorii nostri se ni ierte acăsta diversiune facuta spre deslucirea obiectului, si intorcendu-ne la obiectu, din cele mai sus dise vom avé se deducem cu fitorii invetiatori populari au se capete o cultivare cu multu mai lata si mai adanca de catu ce li s'a potutu dă pana acum'a. De aci se tiene — dupa pararea celor mai renumiti barbati de specialitate — o cultura ordinaria elementara pana la alu 14-le anu in scol'a populara, nu cu indoparea materialului neintielesu si nefructuitoriu intiparit in memoria, ci prin o intielépta tratare succesiva, dar tipica si desceptatoria a spiritului elevilor. Mai departe cercetarea unei scoli reali séu gimnasiului inferioru bine organizatu, in fine cercetarea unui institutu de preparandia, organisatu dupa recriintele moderne, in decursu de trei ani.

Obiectele de invetiamantu in o astfelu de preparandia ar fi urmatóriile:

1) *Religiunea*, de care se tiene si istoria biblica, esplicarea bibliei, istoria besericésca, catechetica;

2) *Limb'a*. Esserciarea in pronunciarea drépta vorbala si scripturistic'a, conducerea in drépta propunere, practica tractare a gramaticei si introducea in literatur'a natiunala;

3) *Istori'a lumiei*, prin care candidatii au se devina la o esacta cunoescinta despre istoria patriei anguste si mai latite, precum si la cunoescintia desvoltarii omului preste totu;

4) *Matematic'a*. Aritmetic'a pana la elemintele Algebrei inchisivu, apoi invetiatur'a despre forme, planimetria, stereometria;

4) *Istori'a naturala*. Geolog'a, mineralog'a, botanic'a, zoolog'a, inse cu delaturarea menuntisiei terminologii si clasificatiunilor estinse;

6) *Fisic'a si chem'a*, fora multe esplicari abstracte, ci basate pe observari practice;

7) *Geografi'a patriei si cea generala*;

8) *Caligrafi'a, desemnulu si gimnastic'a*.

Afara de aceste discipline, ce au de scopu cultivarea generala a candidatiloru, mai vinu a se predá si urmatóriile obiecte, ce au de scopu cultur'a pedagogica a candidatiloru, si anume:

9) *Antropolog'a*, invetiatur'a despre trupulu (somatologia) si sufletulu

(psicolog'a) omului, pre langa elemintele Logicei;

10) *Pedagog'a universală*, adeca legile educatiunei peste totu;

11) *Didactic'a si Metodic'a*, adeca legile generale despre invetiamantu, si celea pentru tractarea singuratecelor obiecte de invetiamantu;

12) *Istori'a pedagogiei*;

13) *Essercicie practice a supr'a invetiamantului*.

Acestei suere de sciintie in cultiva-rea preparandiloru are se corespunda metoda. Invetiamantul se nu stee numai in prelegere de pe catedra, nu in essercierea descrierii celor prelese si a invetarii loru de rostu, ci elu are se fie disciplin'a spiritului, are se fie temeinicu chiaru, plinu de adeveru si de succesu; are se se propuna cu spiritu, ordine, amore si puntualitate, mergendu mai multu in adancime de catu in estensiune, si se cuprinda pe intregulu omu dupa cugetarea, sentirea si voint'a sa.

Antropolog'a este pentru unu invetiatoriu cu atat'a mai necesaria, cu catu densulu prin invetiamantu si educatiune are se descepte facultatile elevilor. Inse cum le va poté descepta, déca elu insusi nu cunóse uneltele prin cari se servesc spiritulu in operatiunile sale, déca nu cunóse găocea in care se desvólta spire-tulu. Noi in adeveru strabatemu in adanculu pamentului si cunóscemu cele din lantru ale lui; noi ne naltiàmu la stele si scimu multu despre ele; ne adaneim pana in fundulu mării si ne facem cu-noscuti eu locuitorii ei; noi cunóscemu suprafati'a pamentului nostru, figur'a lui, locuitorii lui: dar pre noi insine nu ne cunóscemu.

Ideia cumea cunoescintia despre structur'a trupului omenescu si despre funcțiunile organelor lui s'ar tiené de sciintia medicinei, — a inceputu a ingalbeni si a face locu unei idei mai sanatose. Sciintiele naturali peste totu si mai cu séma fisic'a si chem'a au inaintat intr'ata'a, in catu nu ne indoim cu in celu mai securt timpu vor strabate pana si in păturile cele mai de jos ale poporului, si acésta cu atat'a mai multu, cu catu legile, pe cari se baséza structur'a trupului nostru si functiunile organelor lui sunt simple. Si asiá precum invetiamu in scol'a populara alte sciintie mai abstracte, vom invetia cu timpu si structur'atrupului nostru si functiunile organelor lui, vom cunóse puterea vitala si medicatrice ce jace in elu, si astfel se va nasce de sine in poporu o igienă populara, adeca cunoescintia de a-si pazii sanetatea.

(Va urmă)

Ministeriula cislaitaniei

s'a constituitu. Diuariulu oficiale din 1 jan. n. aduce urmatóriile autografe:

„Iubite principe Auersperg! Te numescu de presidinte in consiliulu Meu ministeriale pentru regatele si tierile representate in senatulu imperiale.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite conte Taaffe! Misandu-Te de la conducerea ministeriului de interne, Te numescu de locutieninte a ministrului-presidinte si-Ti incredintiez in acăsta calitate a conduce agendele ministeriului pentru aperarea tierii si securitatea publica.

Pentru recunoscerea servitelor inse-nante ce le-ai indeplinitu in calitatea de mai nainte, Ti-ofrescu crucea mare a ordului Meu Leopoldinu.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

„Iubite nobile de Plener! Te numescu de ministrulu Meu la comerciu.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

Iubite cavaleru de Hasner! Te numescu de ministrulu Meu la cultu si instructiune.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

Iubite conte Alfredu Potocki! Te numescu de ministrulu Meu la agricultura.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

Iubite doctoru Giskra! Te numescu de ministrulu Meu la interne.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

Iubite profesoru Herbst! Te numescu de ministrulu Meu la justitia.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

Iubite doctoru Brestel! Te numescu de ministrulu Meu la finantie.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

Iubite doctoru Berger! Te numescu de ministrulu alu Meu.

Viena, 30 decembre 1867.

Franciscu Iosifu m/p.

Afara de acestea, se mai publicara cateva autografe de importantia mai putiena, precum unulu catra Auersperg pre care, in urmarea denumirei de ministru, lu misca de la presidintia casei de sus, si pentru servitiele in calitatea de mai nainte i rostescse recunoscintia deplina, — altulu catra Giskra, pre care, totu din aceiasi cauza, lu misca de la presidintia casei ablegatiloru senatului, si totu pentru asemene servitie i dă ordulu coronei de feru clas'a a dô'a foră de tassa, — altulu catra Beeke, pre care pentru servitiele in calitatea de mai nainte lu decora cu ordulu coronei de feru, clas'a antaia, — in fine unulu catra Hyc, pre care misandu-lu din postulu sou si reservandu reaptare i rostescse recunoscintia si-lu decora cu ordulu coronei de feru clas'a prima.

Prin aceste acte se indeplinira ultimele consecintie ale organismului dualisticu. Austri'a are trei ministerie, precum am spusu in unulu din nrii tr. aratandu totodata si suer'a de aptitate a fie carui ministeriu.

La compunerea acestui ministeriu luau dreptu modelu celu ungurescu, caruia se corespunda in rangu si aptivitate. De aci vedem si aci in persón'a lui Taaffe unu ministru „pentru aperarea tierii si securitatea publica“ precum l'au ungurii pe Andrássy. De clinirea e numai in catu aici Berger e minister portofolio, de care Buda-Pest'a n'are.

Nemtii se bucura că ministeriul care se incredintieza esecutarea constituutiunii de 21 dec. numera siesi insi democrați, seu maghiari disu din burgesia. Polonii aflara consideratiune in porsón'a contelui Potocki. Acăstă nu e astfelu in Ungaria, unde ministri — afara de unulu — sunt aristocrati, si nationalitatile nu au consideratiune.

Acestu ministeriu cislaitanicu (in acte oficiale, pentru a-lu desclini de ministeriul imperial si de celu ungurescu, se numesc pana acum cu lungulu titlu de „ministeriu pentru regatele si tierile representate in senatul imperiale“) si-incepù aptivitatea la 31 dec. prin subscrierea legii votata de senatu care impoteresce pre guvernu a incassá contributiunile pe trei luni ian. — martiu a. c. dupa noemele de mai nainte.

Revista diaristica.

Mai deunadi „Pesti Napló“ facă o revista diaristica a „diurnalelor opositiunale“, pomenuindu, dintre cele romanesce, pre „Gazeta Transilvaniei“ si de cateva ori pre „Albina“. Ni s'au atribuitu intentiuni minunate, despre cari inse n'am luau cunoscintia, caci nu este programul nostru d'a atită spiretele pre com'a fratietatei. De alta parte n'am respunsu la „P. N.“ caci nu toti ómenii si nu prureau sa placerea d'a portá apa cu ciurulu, d'a vorbi cu celor'a despre cari nu sunt convinti capacitatii. Acum i respunde in nr. 223. Reproducendu aceea facem detorint'a a constatá cinaunguréca a trecutu in cas straitia cu merinde precum ar prez conchidiendu de la tonulu o: Cuvintele din „M. U.“ sunt:

„Organele politicei afi luau o rolă in adeveru démi. candu atitua spre ura nat contra natiunalitatilor surorii. „Pesti Napló“ si intr' ac te cu standardul. Retacire gro-

„Crede cu securitate că folositorul patriei daca intortoc neministeriale slave si romani — daca atribue si acestor'a intese contra intregitatei tierii, — da desce cu despretiu si insulte numo in aparere se si motiveze rusinose aruncate a supr'a loru.

„Sunt — durere — sunt orga carei servescunemodilocitu inter slavismului, pana ce si „P. N.“ medilocitua naintéza asidere aceste interes prin aceea cniusesc a amestecó intróga natiune unguréca in complicitatea politicei austriace, si prin acésta impinge natiunalitatile pe tristulu teren alu politicei de desperatiune. Dar din partea lui „P. N.“ este celu putiu o neprecepere mare d'a atită natiunea magiara in contra natiunalitatilor nemagiare, pentru declaratiunile unor organe cu tendintie panske.

de totu supusa. 40,000 de iri fura essilati si intrara, dupa datina, in armata franca si spaniola. Cromwell voia a transporta tota natiunea in insulele vestindice, dar multe greutati se opusera indeplinirci acestui planu avinturos.

Dupa restituirea regatului, Carol II il dede unu picu de tolerantia, asidere Iacovu II de aceea acestu rege, dupa ce l'alungara anglii gasi sprigini in Irlandia si curundu cu 38,000 de barbati batea pe angli, pana ce in 1691 se devinse cu totul nouu rege Vilelmu III din dinasti'a noua de Orania. 12,000 de iri plecar de voia loru cu Iacovu in essilu. 1,060.000 de jug. de pamant se confisca in favórea protestantilor. Prin orasie se formara societatea oranice cu scopu d'a apesa catolicismulu irilor, a caror'a prelati fura essilati. Se emisera legi noue penale, deositórie pentru pretimea catolica, semnele publice ale cultului nu erau permise, scólele si invetiamantulu sterse si oprite, casatori'a intre catolici si protestanti nu era valida, irulu nu potea portá arma, nu potea avea unu obiectu de pretiu mai insemnatu, d. e.

tura baronilor angli. Se desamagira curundu, caci sedusi la mice vatemari de obediintia, Enricu pentru a-i pedepsí li luă posesiunile. Cati mai remasera, fura alungati ou fortila de baronii angli foră ca regele se intrevina a face dreptate. De aci se datéza seraf'a materiala a natiunii irice, precum si ur'a natiunala intre iri si angli.

Irii cerura ajutoriu la scoti, si-lu capeata in 1315, dar dupa o batalia de 3 ani ce selbatose tota tier'a, anglii ii supusera denou comitiendu cele mai mari crudelitati. In 1495, remasiti'a constitutiunie irice se modisică astfelu ca parlamentulu nu se pote intruní fora incuiintarea locutienintelui reg. si nu pote desbate alte proiecte de legi, de catu cele incuiintate de guvernulu angli.

Vine reformatiunea, si regii angli o recomandă Irlandiei. Era de ajunsu recomandarea asupritorilor pentru ca se nu gasesea primire. Regin'a Elisavet'a planuise a confisca bunurile besericiei catolice in favórea protestantilor, prin ce provoca o multime de resecole, nutritie de Pap'a, de curtea de Spania si altii. Corón'a angla avea de la Irlandia unu venitudo de 60000

sterlingi, pre care acum l'urca mai adaugendu 20,000 £ ca se pote sustiené armata necesaria spre leniscea Irlandiei. Irii, vediendu-se in patri'a loru eschisi de la vieti'a publica si de la tôte oficiale, intrau in armatele Spaniei si ale Franciei. Asta cercutantia o folosi capitanul irie O'Niele (creatu de regin'a El. conte de Tyrone) incependu o rescola la 1599 cu ajutorul conatiunalilor ce veniau din strainetate. Locutienile anglu fu batutu. Spaniolii Aquila si Ocampo venira cu ajutórie, tôte decurgeau bine pana la 1602 candu anglii ii supusera denou. Rescol'a acésta a costat vieti'a multoru iri, sute de mii de juguri de pamant se confisca in favórea colonistilor angli.

Regele anglu Iacovu I. vediendu cum cresee erási autoritatea capitanilor iri, care ajunse pe a baronilor angli, pretinse se-i arete diplomele prin cari li s'au daruitu posesiunile, si fiindu că nu toti capitanii au potutu areta, séu nu a tuturor'a diplome erau recunoscute de valide, deci regele confisca 800,000 juguri de pamant, ce apoi le vendă angilor si scotilor. Elu voia se introduca si nisce reforme

judetiale dechiarandu pre toti locuitorii de cetatianii liberi, si de aceea fece a conchiamá parlamentului irie, care inse in cas'a representantilor intre 226 de membri numerá numai 101 catolici, era cas'a de sus era in mare preponderanta protestanta. Acestu parlamentu prin majoritate sustiné o formula de juramentu ce irulu ca bunu catolicu n'o pote indeplini si asiète reformele devenira ilusorie pentru densii, remasera eschisi ca mai nainte. Locutienintii continuara confiscatiunile in mesure mai mice.

Sub Carolu I irii astfelu cu care se se folosesc de ocasiunea certei escate intre scoti si angli. More, O'Neale, Maguire, din sementile vechie de capitani, la 23 opt. 1641 radicara flamur'a rescolei, careia preotii grigira a-i dă unu caracteru religiosu, si in putiene dile ucișera 40—50,000 de protestanti. Parlamentul anglu confisca 2½ milioane jug. de pamant irie, ca cu pretiul acelor'a se domolésca rescol'a, inse avu destulu lucru cu cér'a regelui, si numai dupa ucidera acestuia, Cromwell protectorulu republicei angle potu pasi cu tota puterea in contra Irlandiei, careia la 1650 devinse

„Intre organele nemagiare sunt si de cele ministeriale, precum de ministerial este Napló si aliaii sei. Aceste organe nemagiare ministeriale, astăzi servesc guvernului de acu-m'a, mane vor servi acelui guvern, care va urmă după estu de acum'a. Napló naltia patriotismul acestor organe, desă ar pot să socotă că elementul ne-dependintă in senu lu natiunitilor nemagiare privesce numai cu surisul compatititorii catre aceste laude oficiose.

„In fine, mai sunt organe nemagiare cari si acum'a se luptă contra politicei austriace in tocmă cum se luptau pe cindu si „P. N.“ se luptă la aparere in contra ei. Mai sunt si d'alea cari nu de multu erau contrarie chiar na-tiunei magiare; inse de cindu obșteva că im-preuna cu noi, o parte insemnata a na-tiunei magiare so luptă cu seriositate si sinceritate contra solidaritatii in politica austro-magiare se servesc spre nemicirea libertatii si a bunei statii: nu se luptă contra na-tiunei magiare, ci contra regimului actual. A le acuă pre acestei naintea na-tiunei magiare ca neamice patrie insémna a irită na-tiunea mag. contra na-tiunitilor nemagiare, si astăa e peccatum.

„Nu e nouitate ce vremu se spunem, de unu de dile am publicat că politica afacerilor comune ce o urmaresce partită deákiana, este contraria autonomiei na-tiunii magiare, li-berităii ei, intereselor ei, si e contraria intere-selor coloru mai sublim al tuturor na-tiunitilor nemagiare, in catu, daca acăsta politica remane in preponderantia, trebuie ne-simtiti, prin urmare logica, se ni facă de ne-amice pre tōte na-tiunitatile surori. Astăa treie se vădă si se sentie na-tiunea magiare. E neputinția a se ascunde acăsta naintea na-tiunii magiare. Fara de scopu ar fi ori si ce a-magire propria.

„Deci cindu urmăza ce'a ce s'a potutu se iveseu fructele nepofite nepofite deákiane: s'ar cuveni ca „Na-re insusi cenusia pro capu, caci ce lesne potea se precalculeze e urmari striciatōse.

„Na-tiunitatile nemagiare si organi-ni n'ar voî se iee in con-side-rece vatema drepturile loru vatema si interesele na-tiunei maiestrită in acăsta politica me; dicu, daca urmăru de iritatiunea loru contra na-tiunii magiare ar fi mare retacire; — dara le imprășca cu suspiciuni si e aceste organe sunt opu-lui actuale, fiindu găta a dă-ctiunea magiare spre d'caderea micirea politicei afacerilor comune, constituirea autonomiei tierii asecurata in 48, — astăa e crima.

„Acăsta crima n'o se scusa neci presupunerea o comite numai pentru că dōra ar voî se ne-toredeze pre noi naintea na-tiunii. Napló ar sef că eu acăsta arma nobila (?) nu va ca-igă multu contra noastră. S'ar tienă de detorin-ii lui „Napló“ se cugetă că o austromania-terata a irită na-tiunea magiare contra co-ru nemagiare, numai din ura de partita ce o manifesteză fatia cu noi.

„Venitoriul si fericirea Ungariei, esistin-ța na-tiunei magiare depinde de la existența contilegerii intre ea si na-tiunitatile ne-magiare. Acăsta contilegere inse nu se sus-

tiene prin politic'a Austriei pe care o urmaresce Napló si partisianii sei. Acăsta politica in fie-care di largesce spațiul ce ne desbina. Contilegera s'arpotă sustină prin politic'a ne-pendintă na-tiunale pentru care ne luptăm. Elemintele ne-pendintă ale na-tiunitilor nemagiare doresc a se apropiă de acestu principiu. Si „Napló“ in man'a (?) sa nobila ri-scăie din „revista foilor opusetiunale“ lucruri cari suspiciună si vatema na-tiunitatilă insesi, si irita pe magiaru. Firesc că astăa ar fi inca unicul medilociu pentru a sustină politic'a afacerilor comune, prin discordia si certă intre na-tiunitatii. Si de ace'a pentru „Napló“ pôte fi cestiune vitală ca intre na-tiunitatii se nu esiste contilegera intru politic'a loru liberală.

„Intre altele sperămu că astăa se va nasce. Sperămu că na-tiunitatilă nemagiare smintă necoregibila politica lui „Napló“ o vor consideră de retacire a politicei afacerilor comune si nu o voru aseră na-tiunei; na-tiunea magiare era nu va permite ca intru interesulu politicei statului austriac se fie (na-tiunital.) amestecate in certo intristatōrie. Sperămu că partită democra-ta magiara — avondu astăa de tema pretotindene va nisui ca, impedeandu inten-tiunile lui „Napló“ se intemeeze contilegera in-tre elemintele ne-pendintă ale na-tiunitilor surori.

„Ar fi dia trista in care ar trebuī se ve-de mu că „N.“ reusiea cu nisuntiele sale. In acăsta di de intristare s'ar aprinde flacără in-tristatiunii na-tiunei. Ne vom luptă si de acă contra politicei lui „Napló“, pentru ca se nu vina acăsta di trista. Si daca totuși ar veni? atunci, aretanđu naintea lui Ddieu si a lumii că noi ni-am facutu detorintă la tempulu seu: ne vom pune intre ambele parti si vom cere ca blastemulu se cada pe capulu celor'a cari cu politic'a loru au provocat atare nenoroacire!

„Anulu de insemnătate eterna, in care a portat u invingere politica afacerilor comune, se apropia de sfarsitul seu. Dorim ca barba-tii lui „Napló“ se nu petreacă ajunulu anului nou in desmerdări, ci se-si vina in ori, si se cu-gece ce facu, cindu din tōte partile resuna va-ietele poporului magiare si nemagiare. Se cu-gece că anulu ce vine aduce o judecata aspra a supr'a politicei loru.“

Foia cu două fetie.

„Bucovin'a“, gazeta nemtieșca din Cernăuti in nr. 148 anuncia urmatōriile: „O foia nouă de ordinatiuni pentru consistoriul gr. or. cu 1 Ianuariu 1868 va intra în viață. Scopul ei este, a anunciat pretilor si invetiatorilor ordinatiunile generale ale Ordinariatului si Consistoriului in cause bisericesci si scolarie. In privintă limbei, in care vor se se tipară publicatiunile are se stee assiom'a, că egal'a in-dreptatire a ambelor limbe diecesane, adeca a celei romanesci si rusesci se devina in prassa deplina. Spesele foii, aceste le va portă fondulu religiunariu, prin urmare se va împără ea pretilor si invetiatorilor fara de plata.“

De este adeveratu, că in astă foia oficioșa a consistoriului diecesei bucovinene va se devina in prassa deplina egal'a in-dreptatire a limbii rusesci cu cea romanescă nu remane neci picu de indoieă, caci membrii de acum ai seau-nui episcopale pasiescu mereu inainte de a alteră caracterul na-tiunale alu diecesei si, denegandu originea episcopici canonice a Radăutilor, totu-

o data frangendu cu trecutulu si calcandu in piciore in-dreptatirea istorica a limbei na-tiunale romane, ca limba oficioșa in afacerile bisericesci, a conferă sistematic spre slavisarea unei tieri, de carea scie totă lumea, că este o tiéra ro-manescă.

Nu ne mirămu de cei ce se incordă de cati-va ani, a totu angustă din terenul limbei na-tiunale romane in Bucovin'a, daca au cutes-zarea, a stabili unu dualismu limbistu in oficiul consistoriale; dara ne mirămu multu si o spunem cu durere, că p're cuvios'a sa p. archimandritu Teofilu Bendella ca unul, in a caruia inteleptiune si semtiu na-tiunale pana acum auca nu desperaramu, se pôte decide spre facerea unui pasiu, prin carele se se infiga cuti-tulu in anim'a na-tiunei noastre.

Scimudin care parte trage ventulu politicei nouă a unor organedatōrie de tonu in Bucovin'a; cine a nascocitu idei'a unci foi oficiose in două limbe, este sciutu parintelui archimandritu mai bine de catu noă; si tocma pentru a-cea ni ar pară reu, daca p're cuvios'a sa s'ar dă elatinatu de acelu aeru asemene unei trestie uscate. Noi presupunem, că urmarile triste ce ar trebuī se provina preste diecesa si tiéra după inaugurarea si stabilirea dualismului limbisticu prin o foia oficioșa a consistoriului, le va fi pre-vediendu p. Bendella precum le prevedemulo noi, si asiă nu ne potem esplică, cum de san-tă sa ca diregantele foii referitive se se faca partasiu la o dauna si nefericire pentru Bucovin'a, la carea cugetandu ne cuprinde fioru.

Apelăm dara la mintea si anim'a p're cuvios'e sale si ai membrilor consistoriali, cari nu si-au pierdutu inca cumpen'a judecatii ne-preocupate, ne moveant terminos, quos patres posuere si se nu provoće mahnirea si indignatiunea generala prin o foia asiă dicendu cu dōe fetie, cu un'a adeca romana si alt'a rusescă. Alt'a este a predică si a face servitul dumnedieescu in limb'a slava in bisericile acelor comune, unde se vorbesce de locuitorii limb'a rusescă seu precum i dieu ruteneșca, si alt'a este a inaugura si a stabili două limbe egalu in-dreptatite in afacerile oficioșe alu consistoriului si protopopiatelor in contrastu cu dreptulu istoricu si usanti'a de pana acum'a. P're cuvios'a sa p. archimandritu Bendella, cu totu că nu s'a aretatu aprinsu pentru naintarea culturii romane, stăte pana acum de parte si de aspiratiunile slave; dara prin editură unei foi oficioșe ca cea de sub cestiune, ar demustră, că a trecutu in taber'a antinatiunala si prin acăsta ne-am vedă siliti, a ne aduce aminte mai adese si de santă sa pe aren'a jurnalistică, si desolită la venitōriile sinodice pre cari lo sperămu in man'a slavisatorilor, si mai anume: la venitōriile alegeri de prelati ai bisericii romanesci.

Nu ne dămu de slavi, odata cu capulu, pre toti slavisatii ii vom desslavisa, nemica nu va remană din opulu slavisatorilor, numai in-daru se ustanescu.

(n) Pestă in 29 dec. n.*)

Dle redactoru! Stau se plecu de aici pen-tru catva tempu, de aici din lumea mintiunilor si insiatiuniei, voi se dicu din lumea politicei, se plecu spre partile noastre cele roman-

* Corespondintele din Pestă, desă intăriau din cau-să comunicatiunei slabe postali, nu si-au perlutu interesulu. (Red.)

tice, intre poporul nostru, — celu multu cercatul si impilatul, dar inca nemolipsitul de peceatele lumii celei mari; mai nainte sum detorul a vi mai scrie o data de aici, din acăsta Sodoma mo-derna, se 'ntielege numai politica.

Din siedintă de alalta-ieri, vineri, a casei reprezentantilor, am se vi spunu, cumca pro-punerea deákistului Bezerédy, ca proporțiunea magnatilor in delegatiune pentru afacerile co-mune se se scada de la a trei'a la a patra parte, va se dica, ca tabl'a magnatilor se alăuga in numerulu de 60, in locu de 20 pre-cum propuse ministeriulu, numai 15, acăsta pro-punere, facuta de numitul deputatu foră scirea si incuviintarea partitei, dupace alarmă pe partisianii ministeriului in celu mai neplacutu modu, desă trantita si respinsa prin creditioș'a si numeros'a turma de functiunari publici, cari facu maioritatea casei, — inca nici pan'acum n'a inceputu a turbură pacea ministrilor si a p're aplecatilor servitori. A fostu intr'adeveru comicu lucru a vedé perplesitatea domnilor ministri si a ascultă caotele argumintelor lor, prin cari vrău se mistifice si paralizeze simpatia comuna, ce intempină de locu acea propunere liberală, pe care stang'a numai de catu o im-bratisă cu caldura.

Cestiunea eră, ca cu acăsta ocazie se se faca unu micu inceputu său inca o modestă in-cercare d'a restringe unu privilegiu usualu alu casci magnatilor. Cas'a magnatilor nu se bu-cura de vr'o védia său popularitate in tiéra, ci ea — ca pretotindene — e o ună, unu aparat bunu alu regimului pentru d'a inceură pe cas'a representantilor la casu de lipsa. Deçi vediendu deputatiu chiaru pe unu omu din par-tea guvernului esindu cu o propunere liberală si populară, firesc că erau p're plecati a o sprin-gini si-si si manifestara acăsta plecare pe facia, anume deputati romanii saltau de bucuria in creditioș'a că dōra a sositu tempulu de a in-dreptă smintele si absurditatile trecutului bar-baru: dar ince ministeriulu cugetă altfel si pasi in contra propunerei lui Bezerédy cu tota ener-gia si puse pe partisianii sei de cerură votare nominale, ce nu s'a mai templatu din par-tea dreptei nici o data, si asiă partea mare din bietii partisani, anume bietii amplioati a-i regimului si-trasera socota si respinsera propunerea, dar eu o majoritate numai de 21 de voturi, casă care de mica inca n'a avutu pan'acil ministeriulu ungurescu.

Inse cu atat'a nu s'a multiumitul ministeriulu si partită lui cea p're aplecată, ci dupa cum se vorbesce, in clubulu dreptei mi ti-lu mai luara pe suatosulu de Bezerédy la trei parale si — erau se-lu rumpa in bucati, deca nu se rogă frumosu de iertare si nu promitea cu solenitate că — nu va mai cutesă nice cunda a-si avé propri'a sa minte si convictiune, ci va fi pururea a clubului, va se dica, a regimului. Dar n'a remasu dlu renitinte nici foră alta pe-depsa mai sentibila, fiindu că a trebuitu se re-nuncia de a merge in delegatiune la Viena cu cate 10 fl. pe tota diu'a, si — pe acăl eră se fie constrinsu a-si depune chiaru si mandatulu de deputatu!

Recomendu acăsta disciplina domnilor nostri de prin cluburile magiare, anume celor'a din clubulu lui Deák, cari, de cate ori sunt pro-voçati la solidaritate na-tiunala in tōte causele cu deputati na-tiunali, totu cu acelu argumentu se scusa, că ei nu-si potu renegă convictiu-nile politice; — dar apoi in clubulu deákisti-

rii irului a posiede unu calu mai scumpu de 5 sterl. (50 fl.) Pre langa sustinerea clerului, trebuiau se decă decima pretilor pro-tanti. Pentru lana, articululu principale in merciul iricu, s'a pus o vama de esportu, catu eră egala cu oprirea esportarii. Catra stea in 1727 li se sterse si dreptulu de a deputati la, parlamentul iricu, in care in figura numai minoritatea protestanta slo-scota.

Acăsta apesare provoca la iri „societatea censorilor“ cari se respondira peste tota tiéra a năsisi judecău in causele intre conatiunallii, cari apoi nu apelau la judecătore angle. In a inceputul seculului tr. eră „societatea torilor albi“ cari intrau năpte (pre ascunsu politica) si pedepsiau pre domnii de pamentu pre oficialii crudeli, si alte multe societati.

Scirile despre resbelulu de ne-dependintă in Americă insuflă irilor sperantie năoue, si dă că eră tema de o invasiune francă, si folosira pretestul a formă o armata na-tiunala de 50,000. — Acum, cu armele a ma-sternura petitiuni parlamentulu, care eu-

noscedu pericolulu, dede Irlandie autonomia parlamentara, imblanđ legile penali, dede catolicilor permisiunea a infinită scole, a castigă proprietate, a exerciția cultulu. Decim'a se sus-tină, si irii formara societatea celor'a cari se deobleagă a n'o plati de buna voia.

Importanța revoluției celei mari din Francia, o precepura irii delocu. Voluntarii de mai nainte formara acum societatea „unitatea irilor“ cu scopulu apriatul d'a propagă principale revoluției francescii, era scopulu ascunsu eră infinitarea unei republike nedependintă, si pentru acăsta aveau legature secrete cu conventul francesc care li promisese ajutorul. In 1792 tinuta catolică la Dublin o adunantă mare si formulară denou pretensiunile loru, cerasu egalitate de dreptu intre catolici si protestanti, la ce parlamentulu Angliei — inspirat de seriositatea situatiunici — respunse cu stergerea pedeceilor ce se opuneau industriei si comerciului, sterse cele mai multe legi penale nedrepte intre cari si legea ce indatoră pre catolici ca dominec'a se mărgă in biserica protestantilor, incuviintă casatoriele mestecate;

irii poteau portă oficie subalterne; poteau alege ablegati, dar nu poteau si alesi. Cele latte pretensiuni remasora neimplinite, si candu irii luara o pusete amenintătoria, anglii trimisera in Irlandia o armată mare si suspinsera legea „Habeas-Corpus“ (intru inteleșpulu acelui legi, nimene pôte si tienută la inchisore 24 de ore neascultatul si nevinovatul. Suspinderea premerge introducerei legii de assediul).

In 1796 sosi ajutoriulu francesc 25,000 de barbatii, cari retornara foră a ispravă ceva.

In 1797 irii renoira aliantă loru secreta, condusa de unu directoriu de 5 membri, cunoscutu numai de comitele provinciali. Aliantă numără 500,000 de conjurati pana ce s'a gasit unu tradatoriu care a denunciat o guvernului in ianuarie 1798. Prima-vă totu si erupse re-scăla, primă si ajutorie din Francia, odata la una mija si alta data peste trei mii de barbatii, ince anglii si devinsera. Costă Irlandiei vieti'a alorū 30,000 de locuitori si multe crudelități.

Pentru a nemici poterea irilor a presu-

dă. Parlamentulu iricu eră si altmintre crea-tiune angla, cu tōte acestea Anglia introbuin-tă mari corumperi, pentru oari parlamentul britanicu a votat a nume 1,600.000 £ de sterlingi (preste 16 milioane de fl.) In 26 mai 1800 se prohiamă „uniunea finală“. In cas'a de sus a parlamentului anglu trimis Irlandia 22 de insi, era in cas'a comuniloru 100 de mandatari. I puse pe grumidi si o proporțiune din detoriile de statu. Dar emancipatiunea politica ce se promisese catolicilor si la care tin-dea renumitul ministru Pitt, o respirose regale Georgiu III. Ceca ce la Dublin, capital'a Irlandiei, provocă o nouă asociatiune catolică, ca-reia protestantii opusera vechi'a reunione ora-nica. Freccarile se incepura, pana ce la 1825 guvernulu desființă ambele asociatiuni.

Acum O'Connell totu mai multu ie a mana destinele tierii sale, deci treceau la biografi'a acestui barbat, carea face o epoca din istoria na-tiunei sale.

(Va urmă.)

loru, în favoarea regimului și a magiarismului — că și le renegă de minune! Recomandu acăstăi alegatorilor nostri, ca se scie că ei au alesu deputati *nu pentru sine*, ci pentru ministeriu și partidele magiare, nu pentru ca se asculte și se se supuna majorității voturilor romane, ci celor magiare! Se intielege că a- căstă atinge numai pe acei deputati, cari nu vor voi a intră în clubul naționalitatilor și a se îngăiă la solidaritatea deplina cu deputații naționali.

Apropos! Sciu că va interesa pe cetitorii Albinei a audiu istoria caracteristica din cercu deputatilor nostri, care istoria se poveștește aici pretotindene si produce multu risu. — Intr'un'a din conferintele deputatilor naționali, tenuite in locuintă a domnului Cernovi- ciu in obiectul infiintandului clubu alu na- tionalitatilor, fiindu de facia si cunoscutul nostru mare politicu, si mai mare oratore si — celu mai mare publicistu, (celu pucinu dupa cum pretinde densulu,) a proruptu intr'o lauda entuziasistica a scopului si folosului unui atare clubu, apoi — bagu săma aducendu-si a minte, că a portat odiniéra si elu reverenda si a ser- vitu altariului, a luat tonul testamentului nou si — apostrofanu solidaritatea naționala in tōte causele, a strigatu cu graiu inaltu, că *solidaritatea intre deputati naționali atâtă trebuise fie de generala si absoluta, in catu déca majoritatea va votă ca se restignește pe Cristosu, elu lu va restigne.*

Cei ce nu aveau onore a-lu cunoscere pe omulu nostru, stau uimiti de cuvintele si entu- siasmulu lui pentru solidaritate; dar curendu se desamagira, căci fiindu elu provocatu a sub- scrieră programulu clubului pe temeiuu dechiaratiunei sale, altu deputatu serbu, carele i cuno- sceea slabitiunea, apropiandu-se de elu i dise: „subserie, dar apoi se scăi, că prin subscrisere ai incetatu a te mai tiené de clubului lul Deák”, (adeca de partidul regimului); — la care obser- vatiune omulu nostru respuse cu inspaimen- tare: „ba că asi și nu subscrui!” — De la a- căstă intemplare datéza aici proverbiul despre cei servili, că — „restignește pe Cristosu”, (firesce la comandă lui Caiafa si Pilatu, se in- tielege cei din clubulu dreptoi.) —

Dar me intoreu éra-si la dieta. In siedin- ti'a de ieri dupa mediată se alese membri 40 pentru delegatiune. Alegerea acăstă se facu in casa, ca totu de un'a, numai pentru forma; căci in fapta alegerile se facu in clubulu lui Deák, carele din respecte de curtenia si cau- tela politica, s'a dedat a luă in consideratiune si cate o lista a clubului din stang'a. Cine nu se tiene de unulu din aceste cluburi, mai ver- tosu de alu lui Deák, acel'a de ar fi fiul lui Ddieu, nu pote intră in delegatiune séu ceva comisiuni de importantia. Stang'a asta data do- riă a bagă pe d. Georgiu de Moiconi din par- tea sa in delegatiune; dar barbatulu nostru na- tionalu a multiamit frumosu de onore; drépt'a inse s'a induratu a alege din parte-si pe deputa- tii romani I. Balomiri si A. Maniu, éra cas'a boierilor séu celu pucinu o parte din ea, a candidatu pe d. supremu comite alu Carasiului I. Fauru. Asiè in delegatiunea Ungariei de 60 de membri, *trei milioane de romani vor fi- gura in domnele persone a numitiloru trei domni, trei sute de mii de serbi vor fi- gura in domnele persone; cinci milioane de magiari sunt reprezentati prin cinci diezi si patru de membri, éra slovacii, rusinii, si cele latte naționalitati in numeru de peste patru milioane, nu vor fi- gura nisi de nume in de- legatiune.*

Am disu din adinsu că cei trei romani numai vor „figura” ca romani in delegatiuni; reprezentantii naționalei romane ei **nu sunt, nu potu se fie;** pentru că pe ei nu i-au alesu romani, ei magiarii, anume partidul lui Deák in delegatiune, va se dica ei sunt acolo, dupa logică si principiele politicei sanctoase, numai reprezentantii celor ce i-au alesu; nici nu si vor intipui ei, că votulu naționalei, déca ar fi elu permisu si liberu, ar cadé asupr'a onorabilelor loru persone, si eu ii tienu destulu de drepti, nici a nu pretinde, că din figurarea loru acolo, prin alegere cu voturile magiarilor, se se pôta trage in viitoru óresi-care-va consecin- tia derogațoria pentru naționalea romana. Prin acăstă nu voi se dicu, că noi nu recunoscem cause comune séu legea asupr'a loru, ci că sen- timu scaderile legei si ignorarea nostra, nu s'a alesu dupa grupe naționale, si — protestămu.

Astfelu este la noi, dupa constitutiunea

cea liberala — in usu séu moda egalitatea de dreptu si naționalitate!

Altintreacă am se vi facu caracte- ristică observatiune, că delegatiunea d'unu tempu in cace nu se mai numesc, de catu cu pocitulu nume de „Reichsrath”, adeca senatul imperiale, de care pana mai alalta-ieri frati magiari nu vorbiau, de catu in bataia de jocu si cu despreștiu, éra la care acum totu ei alérge pe 'ntrecute. — Si la acăstă aparatiune se povestesc intre ablegati o istoria caracteristica. Dlui Vladu adeca in diefa din 1861 facendu-i unu colegu magiaru imputatiunea, că — „ce, tu vrei se mergi in Reichsrath la Viena?” — barbatulu nostru național se fie respunsu: „Da, Dieu, a-si merge; inse me temu că la tempulu seu nu voi incapa de voi magiarii!” — D. Vladu nu in dar i-a studiatu bine pe magiari si limb'a loru; li are cunoscintia deplina.

Cu atat'a incheiu pentru unu tempu scurt reporturilor mele de aici.

Buda-Pesta in 30/18 dec. —

(a) Dle Redactoru! Vinu a Vi reportă in pripa unele intemplaminte din vieti a nostra politica.

Mai antaiu de tōte am se Vi spunu, că ministru-presedint. conte Andrassy fu chiamat ieri cu telegrafulu la monarcu in Viena pentru cau'a intetitoria a reorutarei. Se dice adeca că in sferele diplomatiei austriace mai nalte s'ar afăla acăstă causa pentru constelațiunile din afara, anume despre nordu, neamenabila. Andrassy a si plecatu de locu in sus. —

Diet'a, anume cas'a de diosu, tienu adi dupa médiadi la 3 ore cea din urma siedintia in anulu acesta. Deputatii abiè erau vr'o 120 de facia, si obiectele nu merita amintire detaia- ta; două lucruri totusi credu că vor interesu pre multi dintre cetitorii Albinei.

Antaiu: Fabianu, ablegatulu urbei aradane, substernu o petitiune a comunei, prin carea se cere, că déca va fi se se imparta Tabla regia, dupa planulu regimului, in mai multe despartiaminte, prin mai multe orasie provin- ciali, pîntru acestu casu despartimentulu menitul Temesioréi se se asiedie in Aradu — Acăstă intrebare atinge mai vertosu pre poporulu romanu, facemaioritatea pre- cumpenitoria in acele parti; deci va fi de lipsa, ca intieligintia nostra de prin pregiurulu mu- resului se se socotescă de tempuriu si se ie si dens'a pusetiune.

A dôu'a: D. presedinte alu casei repre- sentative, betranulu Szentiványi, incheia siedinti'a de adi cu o cuventare fórtă doișa si pe- trundiatória, in carea aminti de pericululu ce amenintia patria (audit!) si provoca cu vóce tramuranda pre tōte partitele ca se tienia la olalta. Aste vorbe par că adevărescu ceea ce de curendu incepura a anunciat foile de Petropole in tonu statu de alarmatoriu. „Se stămu bine, se stămu cu frica, se luău a minte!” —

Diet'a, déca cumva vr'o necesitate ne acceptata n'ar constringe-o a se adună mai nainte, dupa combinatiunea clubului deákistilor, se va intruni numai in a dôua diumetate a lui faur- iu 1868. Pana atunci domnii deputati au tempu d'a recugetă la — trecutu si viitoru! —

In fine astu de bine a Vi face cunoscetu, că domnii A. Vladu si P. Mihályi numai ieri prededera dlui ministru-presedinte c. Andrassy memorandulu deputatilor romani de confesiunea gr. catolica — in caus'a metropoliei din Blasius, la care ocaziei dlu Andrassy se fie re- cunoscutu, cumea intereselor vitali ale na- tionali magiare nimine nu stă asiè aprópe, ca na- tionala romana, carea chiar pentru acăstă are se fie desolinitu respektata. Asemenea se fie in- creditatul pe numitii domni deputati, cumca ministeriulu ungurescu nice candu n'a avutu intentiunea si n'a intreprinsu vr'unu pasu pentru stergerea acelei metropolie. Va se dica in acăstă privintia „Albin'a” din capulu locului a fostu pre bine informata.

Beiusiu, 31 dec. 1867.

(Serbarea) dilei a adormirei in domnulu a epp. Samuilu Vulcanu prin membrii societei de lectura de la gim. rom. de Beiusiu, in 25 decembre a. c.

Tempulu eră pe la jumetate pe unspre- dicee óre. —

Celu dupa urma „aminu” a misci sole-

ne, a parastasului celebrat in baserică gr. cat. pentru nemuritoriu mecenate Samuilu Vul- canu espiră cu pietate de pre budiele teneri- mei romane. —

O multime frumosă de óspeti invitati, se adunara dupa finea misie in sal'a gimnasiala; a carei decoratiune inca corespunde serbarei, in frunte lucea portretul iluminat a marelui epp. pe langa carele cadeau cu tristetă dôue perdele de florii negru, sub portretul maretii era asediata o cruce negra cu inscriptiunea „Sa- muilu Vulcanu,” ér' impregiuri erau decorati paretii cu iconele iluminate a celor mai renu- miti romani.

Melodi'a jalnica a versului „In planulu celu secretu” cu care se incepù serberea resu- nă doiosu si umplu inimile óspetilor ou o tri- stetă adanca, — conudatoriulu si membrii or- chestrului dedura dovăda de исcusime in acăstă arta. — Productiunile loru au fostu preste totu placute si bine alese. —

Conudatoriulu societatei cl. domnu Gabriele Lazaru deschide serberea cu o allocutiune, compusa intr'unu stilu limpede, abundantu in spresiuni fragede si maiestrose.

Corulu vocală si-a eluptat lauda prin canturile jalnice esecutate in armonia.

Biografi'a lui Samuilu Vulcanu de G. Bradiceanu si disertatiunea literaria despre vieti a literaria a lui S. Vulcanu de A. Coaciu fura inceunurate cu aplausele freneticice a ospetilor oucă erau scrise intr'unu limbagiu corectu, usioru si nesilitu si predate cu mimica placuta.

Dechiamatorii E. Sabosi V. Popuincamerita lauda si óspetii si-aretara indestulirea loru prin aplause.

Urmăria cuventulu de inchidere.

Conudatoriulu societatei a desfasuratu si in cuventarea acăstă o elocintia rara si prodin- tia dragalasia.

Resunetulu jalnicu a mersului funebrau fu ultim'a productiune a tenerilor romani de aici pre cari acum cu desfatare nespresa ne bucurărău a i vedé pasindu in publicu, si totu de atatea ori secerandu lauda pentru dinsii, gloria sociatatei, onore conudatorilor si indestu- lindu pre deplinu publiculu.

Romania.

D. Gusti, ministru cultelor si instrucțiunii publice.

Domnule ministru! Din espunerile facute de archimandritul Iosafat Snagovénu, vediu că in bugetulu intretinerii capelei romane din Paris, s'a ivitu unu deficitu.

Educatiunea religioasa fiindu temelia cea mai puterica si mai eficace pentru moralisarea unei națiuni, atragu atentiu a celei de aici pre cari acăstă si te invitu a-mi presentă catu mai in graba unu proiectu, avendu de scopu a asigură sărtea acestei bisericici, astfelu ca ea se fie la innaltimesa misiunii la care e menita.

Dorintă mea este ca acestu santu locasius se fie reorganisat ca junii Romani caru facu studie lori la Paris, se-si pôta urmă acolo detoile religiunii stramosiesci si se fie chiaru in strainetate de timpuriu si neincetatu intre- tinuti in principiele religiunii patriei departate.

Totu-do-data punu pentru scopulu acesta o suma de 1.500 franci din cassetă mea pri- vata la a D-tale dispositiune. Carolu.

Unu proverbiu latinu dice că tiér'a se confürma esemplului datu de Domnitoriu. Are aici esemplu nou si de religiositate si de apli- care spre sacrificie, si sperămu că nu va lipsi ar fi preceputu.

VARIETATI.

= Morg. P. primește unu telegramu privatu din Florenti'a, inșciintandu că repre- sentantele prusescu, in numele M. Sale Domnului Carolu a petitu pre Inalt'a Saregescă prin- cipés'a Margaret'a, fiia repausntului Ferdinandu de Genova fratele regelui de acum Victoru Emanuili II. Mum'a tenerei principese (de 17 ani) traiesce. Altu isvoru nu esiste pentru a- cesta scire. Responsulu regelui nu se scie.

= Klapka se vaieta in „Pesti N.” că capeta atate epistole in catu nu i-e cu potintia se respunda. Dà respectivilor de preceputu se nu-i scrie spune că va caletori in strainetate. Dar Deák, careva si primitu pre candu mini- steriulu impartia posturile?

= Ciacova, 21 dec. v. Dle redact! Noi am avutu in comunitatea nostra de capelanu

propopescu pe dlu Petru Popoviciu, de la 1858 pana la 1863. In acestu restimpu si sub apesarea grea a ierarchiei serbesci ce domnia, numai dsa ni era pastorii sufletescu de romanu, si nu s'a sfatu a resistă tuturor loviturilor ce se dedeau cauzelor naționale romane. S'au de- stinsu mai vertosu in a. 1863, candu romanii din Ciacova compusesera o petitiune catra in- tronu in causa naționala. — Si pentru acestea tōte dlu P. Popoviciu, avendu superiori serbesci, n'a potutu nainta la parochia mai buna de catu la capelanu. Acum inse dlu mi scrie că Il. Sa- prè santitul nostru episcop Ioane Popasu i a datu o parochia buna in comun'a Dognacie, rebonificandu-lu pentru suferintele avute. A- cesta scire a causat u bucuria la mai multi fosi poporenii ai dlu preotu P. P. si o manifesta- cu in publicu in onorea dlu episcopu Ioane Popasu pentru că a binevoită a luă in considera- ratiune faptele bune. Nicolae Nicolaevicu.

= Procedura rara. In România a unele partite asiè precepu alegerea de deputati, ca daca nu curge dupa placulu loru, apoi nu céră vindecarea prescrisa de lege, ci adresă tele- grame — Domnitoriu!

= Unu picu de democratia. Delega- tiunea ungurăsca, ce se va conchiamă — pre- cum scie numai fain'a pana acă — pe 13—15 l. s. se cugeta se-si aléga unu presedinte din cas'a ablegatilor ca nu cumva cas'a magnati- loru se vina la presupunerea că-i competesee veri o prerogativa.

= Ovrel'ii emancipati trasera atentiu- nea unui micu diurnal din România care recomen- dă acăstă causa guvernului romanescu. A- uitatu inse se insemnă că ovrel'ii Ungariei mag- iarizati si magiarisindu-se, i-au emancipat magiarii intre altele pentru că imprascandu-se densii pentru naționalitate nemagiare, devinu unu faptori alu magiarisarei. Faca astfelu ovrel' din România, romanisandu-se, si romanii vor imita pre unguri, mancipă pentru a-i trimite se lulu dreptu alu Dunarei catu nescu.

Pentru serbatorea va apără joi.

Responsuri: La O: spedatu cu patru dile mai tardu. Ierare c'am intăritu cu responsulu era pre lungă peatru noi, si necunos poteam dă continuarea. — La mi nu potem eti cate una cuventu, la cuiu precum judecămu.

Cursurile din 3 jan. 18.

(dupa aretare oficiale)

ba	Imprumutele de statu:
Cele cu 5% in val. austr...	53—
" contributinali...	57-40
" noue in argint...	88-25
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)...	77-75
Cele naționali cu 5% (jan.)...	65-40
" metalice cu 5% ...	56—
" " maiu—nov...	58-10
" " 4½% "	49-50
" " 4% "	44—
" " 3% "	33-25
Efecte de loteria:	75-20
Sortile de stat din 1864...	83-20
" 1860% in cele intrege	92—
" ¼ separata...	72—
" 40% din 1854...	127—
" din 1839, ¼...	148—
" bancii de credit...	127—
" societ. vapor. dunare cu 4%...	87—
" imprum.princip. Eszterházy à 40 fl...	117—
" Salm à 31-50	32—
" cont. Pálffy à 24-25	24—
" princ. Clary à 26—	27—
" cont. St. Genois à 25—	25—
" princ. Windischgrätz à 20	16-50
" cont. Waldstein à 20-75	21-75